

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
štev. 86

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 28-67
POSTOVALNICA CELJE, Prešernova 3, tel. 280
POŠTNI ČEKOVNI RACUN 11.409

Maribor, torek 16. aprila 1940

NAROCNINA NA MESEC
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din.
dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din

Cena
din 1.—

Pred odločilnimi boji na Norveškem

Angleške čete zasledujejo skupaj z norveškimi iz Narvika umikajoče se Nemce — Na jugu Norveške napredujejo nemške čete iz Osla vzdolž švedske meje — Srditi letalski napadi in spopadi

STOCKHOLM, 16. apr. (Avala). ANGLEŠKA VOJNA MORNARICA JE POLNOMA UNICILA NEMŠKE LADJE, KI SO BILE V NARVIKU. POTOPLJENI SO BILI VSI RUSILCI DO ZADNJEGA. ANGLEŠKI MORNARJI SO ZASEDLI MESTO POD ZAŠČITO TEŽKIH LADIJSKIH TOPOV. NEKAJ ZGRADB JE BILU UNICENIH. NEMCI SO SE UMAKNILI VZDOLŽ ŽELEZNIŠKE PROGE, KI VODI H KIRUNI NA ŠVEDSKIH TLEH. NORVEŠKE ČETE V OKO LICU SE PRIPRAVLJAJU, DA JIH OBKOLJIO. POLOŽAJ ZA NEMCE JE BREZUPEN, KER JE USPELO ORGANIZIRATI MOČNE ODDDELKE NORVEŠKE VOJSKE. ANGLEŽI SO SE IZKRCALI TUDI NA VEČ TOČKAH VZDOLŽ OBALE JUŽNO OD NARVIKA.

LONDON, 16. aprila. Havas. IZKRCANJE ANGLEŠKIH ČET NA NORVEŠKEM SE PRESOJA TU KOT PRICETEK ODLOČILNIH BOJEV ZA POSEST NORVEŠKE TUDI NA KOPNEM. PRICAKUJE SE, DA SE BODO V KRATKEM RAZVILI BOJI MED NEMŠKIMI IN ZDRUŽENIMI ZAVEZNIŠKO - NORVEŠKIMI BOJNIMI ODDELKI.

BERLIN, 16. aprila. LRP. PO ZAD-NJIH POROČILIH S SEVERA SE RAZVIJAJU OPERACIJE NEMŠKE VOJSKE NA JUGU NORVEŠKE PO DOLOČENEM NAČRTU IN NEMŠKE ČETE STALNO NAPREDUJEJO, OZEMLJE JUŽNOVZHODNO OD OSLA DO ŠVEDSKE MEJE JE SEDAJ V CELOTI V NEMŠKIH ROKAH. V NARVIKU NIBOJEV. MESTO BLOKIRAJU ANGLEŽI. PRI BERGENU IN STAVANGERJU SO BILI ODBITI ANGLEŠKI LETALSKI NAPADI. ANGLEŽI SO IZGUBILI 6 LETAL. NEMŠKA LETALA SO POTOPILA DVE SOVRAŽNI PODMORNICI. PRI NADALJNJEM NAPREDOVANJU IZ OSLA SO NEMŠKE ČETE ZAVZELE KRAJE HALDEN HÖNEFOSS IN STARPNES OB ŠVEDSKI MEJI.

Nemški uspehi južnovzhodno od Osla

STOCKHOLM, 16. aprila. Reuter. Po najnovejših poročilih so dosegli Nemci južnovzhodno od Osla lokalne uspehe. Z enim krilom fronte se našlanjajo na švedsko mejo. Končni cilj operacij je, prisiliti nasprotnika k umiku v planinske predele. Socialno demokratsko glasilo Stockholma smatra, da operirajo Nemci tu s 16.000 možmi. Položaj pri Kongsvingerju, obmejni postaji železnice iz Švedske na

Trondhjem, je še enjasen. Kljub junaškemu odporu Norvežanov računajo s padcem mesta. Ne izgublajo pa upanja, da se bo položaj za Norvežane v tem delu fronte izboljšal, ker Nemcem že primanjkuje sredstev, predvsem težke artilerije, ki je ne morejo z letali dostavljati. Letalstvu primanjkuje bencina, ki ga je po zastraženi morskoti težko dobiti.

Angleški letalski napadi na Stavanger

LONDON, 16. aprila. Havas. Bombardiranje Stavangerja, odnosno njegovih vojnih oporišč, ki so jih zasedli Nemci, je to pot mnogo močnejše kakor minuli teden. Minuli četrtek so Angleži sestrelili dva nemška bombnika tipa »Junkers«. Blizu 30 ljudi na letališču je bilo ubitih. Zdaj so angleški letalci sestrelili dva »Messerschmitta 102«, poškodovali pa 13 nemški letal, ki so bila pred hangarjem. Uničeno je tudi strojniško gnezdo blizu letališča. Med napadom na neko drugo nemško bazo v sosesčini so An-

gleži sestrelili tri nemške bombnike. LONDON, 16. aprila. Reuter. Med napadom angleških letalskih sil na fjord Stavanger sta bila potopljena dva nemška parnika. Angleški bombniki so napadli s strojnimi nemška letala, ki so bila pred hangarji pripravljena na start. Težke bombe so napravile na letališču veliko škodo. Naapl je bil izveden v viharjem neurju, ko so se angleška letala po napornem poletu čez Severno morje nepričakovano znašla nad Stavangerjem, kakor da bi padla iz oblakov.

Na poti so novi angleški transporti

LONDON, 16. aprila. Havas. »Daily Herald« opisuje podrobneje ekspedicijsko angleško vojsko na Norveško. List pravi, da e e žod včeraj zjutraj na poti veliko število angleških potniških in trgovskih parnikov, ki vozijo na Norveško nove čete, orožje, streljivo in živila, da se okrepi angleška akcija na že zavzetih položajih. Angleške železnice privajajo v pristnišča ob Severnem morju velike količine materiala za prevoz na Norveško. Tja je prispelo tudi veliko tankov, oklopnih avtomobilov in kamionov. Vse transportne ladje spremljajo na poti angleške bojne edince.

LONDON, 16. apr. Reuter. Vsi listi prinašajo daljše članke o uspehih Angležev na Norveškem. Predvsem poudarjajo,

Poročilo o zadnjih dogodkih na morju

GÖTEBORG, 16. aprila. Reuter. Pri Marstrandu sta naletela na mino dva nemška transportna parnika in se potopila.

LONDON, 16. aprila. Reuter. Nemška poročila, da znašajo angleške izgube po

kako je von Ribbentrop pred dnevi izjavil, da bo Nemčija poskrbela, da ne bo niti en Anglež ali Francoz imel opravka na Danskem in Norveškem. Zadnji dogodki, ko se izkrcavajo zavezniške čete na Norveškem, kažejo da so bile te besede močno prenačljene. Na vse točke bo poslala Anglija močna pojačenja Norvežanom, ki se bodo skoro lahko prepričali o krepki pomoči zaveznikov. Anglija mora biti prav za prav hvaležna sovjetski Rusiji, da je napadla Finsko, ker je s tem indirektno pripomogla k ustvaritvi ekspedicijskega korpusa angleških, francoskih in poljskih čet, ki bodo v bližnjih dneh odločno posegla v dogode na Norveškem.

bojih v Severnem morju 4 bojne ladje, 7 krizark in 11 rušilcev, so popolnoma izmišljene. Dejstvo je, da so izgubili Angleži le štiri rušilce.

LONDON, 16. aprila. Havas. V zvezi s poškodbami, o katerih so poročali

Nemci, da jih je pretrpela angleška oklopnica »Rodney«, javljajo, da je ta bojna ladja zgrajena iz odličnega materiala in da ji tudi najtežje nemške grana-

te in bombe niso mogle do živoga. Ladja je ostala do kraja v boju in sledila poveljem vrhovnega vodje bitke.

Nemci ne zasledujejo norveškega kralja

BERLIN, 16. apr. DNB. V noči na 15. t. m. je objavila agencija Stefani poročilo angleškega letalstva, da je nemško letalstvo na brezobziren način zasledovalo norveškega kralja Haakona. V razglasu norveškega kralja je tudi objavljeno, da so nemški letalci na krut način napadli neoboroženo prebivalstvo s strojnimi in bombami. Z nemške uradne strani poročajo glede na to naslednje: »Samo ob sebi je umevno, da nemške letalske sile na Norveškem nimajo nalog, zasledovati z bombami kralja ali napadati neoboroženo prebivalstvo. Vse to je stvar angleške propagande, ki hoče na ta način izkor-

stili ime kralja Haakona, ki so ga brezvestni svetovalci zapeljali, da je podpisal zaradi netočnih obvestil znani razglas na narod. Norveški generalni štab in admiraliteta nadaljujeta boj proti nemškim četam, ki ne more imeti uspeha. Kralj Haakon se je zatekel v majhna naselja, obkrožena z gozdovi, kjer nima prilike, da bi se jasno prepričal o pravem stanju v deželi. Povsod, kjer so nemške čete, vlada na Norveškem red in mir. Norveški vlastodržci se hočejo s kraljevim imenom okoristiti v korist Angležev in obdolžiti nemško vrhovno poveljstvo dejanj, ki jih ni povzročilo.«

Stališče Italije v sedanjem položaju

RIM, 15. aprila. Associated Press. V Italiji se čuti v zvezi z najnovejšim razvojem dogodkov v Evropi velika razgibanost. Organizacija vojne pripravljenosti se nadaljuje v naglem tempu in izvajajo se v praksi odredbe, ki so bile zadnjič izdane. Mornarica je stalno v vojni pripravljenosti. Tudi industrija je postavljena deloma že na vojno bazo in dobava za zaveznike so skoraj ustavljene. Stališče tiska je neprikrito usmerjeno v nemškem pravcu. Italijanski listi prinašajo

večinoma le nemška poročila, ali pa svoja lastna, ki ne prikrivajo simpatij. V javnosti se skuša postopoma ustvariti razumevanje za to, da Italija ne bo mogla ves čas vojne ostati nevtralna. Kljub temu se zdi, da nima Italija prav nobene namena poseči v vojno, dokler se bo razvijala v dosedanjih smereh. Drugačen bi pa postal nedvomno položaj, ako bi se vojna nevarnost raztegnila na evropski jugovzhod in Sredozemlje.

Pomen jugovzhoda v sedanji vojni

Zaključek konference angleških poslanikov v prestolnicah južnovzhodne Evrope v Londonu — Komentarji listov — Po Donavi gre 50 odstotkov nemškega uvoza

WASHINGTON 16. aprila. Associated Press. Vsi listi Zedinjenih držav živahno komentirajo govor predsednika Roosevelta, ki ga je imel na zborovanju Vseameriške zveze. Prezident je v svojem govoru dejal med drugim, da je obstajalo upanje, da bo Amerika lahko dala zgled za mirno mednarodno sožitje vsemu svetu. Panameriška konferenca je dala podlago načelu miru sodelovanja, t. j. miru, ki spoštuje svobodo vsakogar in terja, da se vsi spri rešujejo na miren način. Idejo tega mirnega sožitja narodov je pa bilo mogoče ustvariti samo v Ameriki, ki se je rešila vojne na podlagi dobrih odnošajev med vsemi ameriški državami. Amerika ne priznava nobene pravice vmešavanja v notranje zadeve drugih držav, od katerih ima vsaka neomejeno pravico, da sama uredi svoje življenje po načelih, ki njej najbolj ustrezajo. Na tej podlagi je zgrajeno tudi ameriško gospodarsko sodelovanje. Toda sedaj, ko divja v Evropi zopet vojna, mora biti tudi Amerika pripravljena, da odbije lahko takoj vsak napad na njo, naj bi prišel od katere koli strani in v kateri koli smeri. O tem ne sme biti nobenih iluzij. Amerika hoče mir, toda kdor se je bo dotaknil, bo naletel na njeno absolutno skupnost od skrajnega severa do Ognjene zemlje. Listi naglašajo v svojih komentarjih k tej Rooseveltovi izjavi, da je Amerika postala celota in se ji zato ni treba bati ne sedaj ne v bodočnosti, da bi jo mogel kdo s svojim napadom presenetiti ali pa razdeliti. Prav zaradi tega pa je potrebno, da se ameriške države zadostno oborože. Pred vsem morajo to

storiti Zedinjene države Severne Amerike kot najmočnejša sila, ki je tudi prva odgovorna za varnost in nedotakljivost celokupne celine.

Italijanski prestolonaslednik se je poklonil spomenu ustanovitve fašizma

MILAN, 16. aprila. Stefani. Piemontski princ je obiskal poslopje, v katerem je Mussolini postavil temelje fašističnemu gibanju. Ob tej priliki so bile prirejene velike manifestacije vdanosti prestolonasledniku in kraljevski hiši. Princ je obiskal tudi uredništvo milanskega lista »Popolo d'Italia«, kjer je položil cvetje kot spomin savojske hiše na pisalno mizo pokojnega direktorja lista, Mussolinijevega brata Arnalda.

SVEDI ZAPLENILI 7 TUJIH LETAL
STOCKHOLM, 16. aprila. Avala. »Tiedner Telegram« potrjuje vesti, da je včeraj sedem nenorveških letal prispelo na Švedsko, kjer so jih švedska oblastva zajela; zaplenila in letalce internirala.

PREVEČ PROSTOVOLJCEV ZA NORVEŠKO

PARIZ, 16. aprila. Havas. Tukajšnje poslaništvo je izdalo snoči poročilo, da se javljajo prostovoljci za Norveško v tolikšnem številu, da je bilo treba vpisati nekaj časa prekiniti.

ŠVEDSKE LADJE DOSEGLE ANGLIJO
LONDON, 16. aprila. Havas. Štiri švedske ladje, natovorjene z železom, so srečno prispelo na Angleško, ne da bi jih bili Nemci zaplenili.

Potrditev o izkrcanju angleških čet na Norveškem

Uradno poročilo admiraltete in vojnega ministristva — Prvi komentarji o pomenu zasedbe Vloga Narvika za primer vmešanja Švedske

LONDON, 16. aprila. Reuter. Včeraj popoldne je bilo izdano prvo uradno poročilo, ki pravi, da so se angleške mornariške in pehotne čete izkrcale na več mestih norveške obale. Poročilo niso bile dodane nobene podrobne informacije, ker je gibanje čet na Norveškem vojaška tajna. Vendar je gotovo, da gre za večje oddelke, katerih prva naloga je pripraviti oporišča za nadaljnje dovažanje zaveznških čet, ki so deloma že na poti. O položaju v Narviku je bilo medtem mogoče izvedeti, da so angleške čete popolnoma zagospodarile v mestu in okolici. Nemške čete, katere tvorijo vojaki iz Avstrije, večinoma Tirolci, se drže še na raznih postojankah v zaledju, kamor

so se umaknile. Po zadnjih vesteh se umikajo proti švedski meji in je nekaj nemških vojakov že prekorčilo švedsko mejo. Švedi so jih ujeli, razorožili in internirali. Posest Narvika je za zaveznike velike važnosti ne samo zaradi tega, ker so šli od tam vsi transporti švedske in deloma tudi norveške rude, ampak predvsem zaradi tega, ker je mogoče v tem pristanišču ustvariti močno bazo za odpošiljanje čet na Švedsko, ako bi bila napadena in bi ji bilo treba priskočiti na pomoč.

LONDON, 16. aprila. Exchange Electr. Včerajšnje uradno poročilo o izkrcanju angleških čet na več točkah norveške

obale je vzbudilo po vsej Angliji, pa tudi v Franciji veliko navdušenje. Vsi listi prisojajo temu dejstvu velik pomen, ker bo sedaj mogoče direktno pomagati norveški vojski s četami, orožjem in municijo. Posebno zadnje je važno, kajti Norvežani sami ne razpolagajo z zadostnim, zlasti ne z modernim orožjem. Prav tako navdušenje je pa zajelo tudi Norveško samo, ki sedaj čuti, da ni več osamljena v svojem odporu proti Nemcem, ampak ima ob svoji strani zaveznško vojsko. Optimizem povečuje dalje še dejstvo, da morajo Nemci dovažati čete na Norveško večinoma le še z letali, kar pa ne omogoča večjih transportov.

Ameriška celina obrambna skupnost

LONDON, 16. aprila. Reuter. Sklep konference poslanikov Velike Britanije v prestolnicah držav južnozgodne Evrope z zunanjim ministrom lordom Halifaxom, včeraj, smatrajo v tujakšnih poučenih krogih kot važen pričetek novih zaveznških pobud. O stvarnih sklepih konference ni bilo izdano sicer nobeno uradno poročilo, zato pa objavljajo svoje komentarje posamezni listi. Med drugimi posvečajo posebno pozornost temu dejstvu tudi »Times«, ki pravijo, da je bila konferenca velike važnosti. Evropski jugovzhod je za preskrbovanje Nemčije velike važnosti. Nemčija prejema iz Romunije petrolej in razne agrarne produkte, iz Jugoslavije baker in bauksit, mast in olja, iz Madžarske živino, mast in žito, iz Bolgarije pa tobak, sadje in druge pridelke. Toda južnozgodno ozemlje je z nemškimi industrijskimi izdelki, ki jih daje Nemčija v zameno, že davno prenasličeno. Te države potrebujejo orožja, municije in kolonialnih surovin, česar

vsega jim pa Nemčija ne more dobavljati. Zato morajo zavezniki preprečiti, da bi imela Nemčija v tem delu Evrope monopol, naperjen proti njihovim interesom. Vendar pa je treba postopati tako, da se prepreči vsaka potegnitev teh držav v vojno. Tudi zavezniki žele, da se ohrani na evropskem jugovzhodu mir.

RIM, 16. aprila. Exchange Telegraph. Po poročilih, ki so prispela sem iz Madžarske, so madžarska oblastva uvedla na Donavi najstrožjo kontrolo, da se popolnoma zavaruje varnost plovbe po veletoku. Kontrolno službo opravljajo monitorji s pomočjo pristaniških oblastev in orožništva. V poročilih, ki jih objavljajo italijanski listi, je ugotovljeno, da pojmujejo vse podonavske države pravilno sedanjí položaj ter priznavajo, da je svobodna plovba po Donavi za Nemčijo življenjskega pomena, ker gre sedaj po tej poti 50 odstotkov nemškega uvoza. Zato je treba preprečiti vsako možno komplikacijo.

Strogi ukrepi za obrambo Švedske

STOCKHOLM, 16. apr. DNB. Švedska vlada je storila cel niz ukrepov za zagotovitev svoje neodvisnosti. Zaplenjene so vse zaloge petroleja. Promet je zelo omejen. Vse zahodne in južnozahodne luke so vstavljene v prepovedano cono teritorialnih voda, kjer je plovba vezana na predhodno dovoljenje, prav tako vsako pri-

stajanje. Obrambni ukrepi pred napadi iz zraka, ki so bili včeraj odrejeni na juž. no Švedsko, so zdaj raztegnjeni na vso državo.

STOCKHOLM, 16. apr. Stefani. Po vsej južni Švedski je stopil zakon o zračni obrambi v veljavo.

Prvi večji napad na Maginotovo črto

PARIZ, 16. aprila. Havas. Po zadnjih poročilih se zdi, da hočejo Nemci preizkusiti odpornost Maginotove utrdbene črte. Predvčerajšnjim so izvršili nenadoma močan sukne v smeri vzhodno od reke Mozela. Napad so izvršili na prednje francoske postojanke ob podpori močnega obstreljevanja s težkimi topovi. Francoskemu topništvu se je pa posrečilo že

v začetku zlomiti nemški sunek in prisiliti sovražne oddelke, da so se umaknili. To je bil prvi resen poizkus napada na Maginotovo črto. Nemci so pri tem uporabili veliko množino ročnih granat, kakor tudi velikih in malih metalcev min. Istočasno so obstreljevali francosko ozadje največji nemški topovi.

Nemški komentar o polaganju min

BERLIN, 16. apr. DNB. Nemški strokovnjaki javljajo, da »najnovejše angleško poročilo o polaganju min v Severnem morju ne more napraviti na vsakogar, ki se le malo razume v pomorstvo, nobenega vtisa. Trditve o polaganju min v južnozahodnem delu Baltika je smešna. Angleži hočejo s te samohvalo samo prikriti svoje neuspehe na Norveškem.«

Amerika in Holandska Indija

WASHINGTON, 16. aprila. Havas. Pisanje japonskih listov, da Japonska ne bi dovolila, da bi Angleži vzeli v zaščito Holandsko Indijo, je vzbudilo v Zedinjenih državah veliko pozornost in vznemirjenje. Soglasna sodba je, da je bilo pisanje japonskih listov inspirirano in da se je s tem pokazalo, da imajo Japonci posebne namene proti tem holandskim kolonijam, ki so zelo važne kot dobaviteljice surovin. Zedinjene države pa ne bi mogle nikoli dovoliti, da bi ti otoki prišli pod japonsko oblast in bodo v primeru potrebe vse ukrenile, da se to prepreči.

SEZIGANJE DOKUMENTOV V HAAGU

HAAG, 16. aprila. Havas. Po še nepotrjenih zasebnih vesteh so opazili včeraj, da so v nemškem poslaništvu sezigali dokumente.

PRED KONFERENCO RDEČEGA KRIŽA V ZENEVI

ZENEVA, 16. apr. Havas. Mednarodni odbor Rdečega križa je pozval vse nevtralne države na skupno konferenco, kjer naj bi se dogovorili glede čim uspešnejše pomoči žrtvam vojne. Društva Rdečega križa Jugoslavije, Bolgarije, Romunije, Turčije, Madžarske, Španije, Estonske, Litve, Letonske, Luksemburga, Holandske, Švice in USA so že dala pozitiven odgovor. Konferenca bo v Zenevi.

NEURJE V ARGENTINI

BUENOS AIRES, 16. pr. Havas. Strašen orkan je pustošil nad pokrajino. Vode so narasle za dva metra. Škoda cenijo na štiri milijone pijastrov. Promet je ustavljen. Električna centrala je bila pod vodo, listi včeraj niso izšli, radi oddaja je bila ustavljena.

Romunija ustavila izvoz žita

BUKARESTA, 16. aprila. Rador. Po poročilu trgovskega in poljedelskega ministra je narodni komite sklenil, ustaviti vsak izvoz žita. Prej sklenjeni sporazumi ostanejo še nadalje v veljavi. Ministrski svet je sprejel tudi več važnih sklepov glede prehrane vojaštva, dobave nafte in drugih potrebščin.

MOBILIZACIJA ZA POLJSKA DELA NA FINSKEM

HELSINKI, 16. apr. Havas. Sinoči je bil objavljen poziv, s katerim se po zaključku demobilizacije pozivata dva letnika znova pod orožje. Vpoklicance bodo uporabili pri obnovi poljedelskega dela.

PANAMERIŠKA UNIJA

BUENOS AIRES, 16. apr. Havas. Ob 50letnici Panameriške unije je predsednik Argentine imel v radiu govor, v katerem je naglasil velik pomen unije, ki naj v svojem okviru rešava vse spore ameriške celine ter dela za bodočnost vseh ameriških držav. Ideja svobode in neodvisnosti naj zajame ves svet, po zgledu ameriških držav naj se narodi prerode k skupnemu delu, da bodo uspevali, kakor mora uspeti Panameriška unija.

JAPONSKI LETALSKI NAPADI

WASHINGTON, 16. aprila. Havas. Poslanik na Kitajskem je obvestil zunanje ministristvo, da so japonska letala bombardirala 10. t. m. mesto Cikong. Katoliška bolnišnica je bila ob tej priliki popolnoma razrušena. Prav tako so japonski letalci poškodovali katoliško misijonsko postajo v Linčvanu v provinci Kwangse.

PREDČASNI VPOKLICI V BELGIJI

BRUSELJ, 16. apr. Havas. Drugi del rekrutov letnika 1940, ki bi morali odslužiti svoj kadrski rok šele julija, je poklican že zdaj v službo.

ZA ZAMENJAVO DANSKO-AMERIŠKEGA KAPITALA

WASHINGTON, 16. aprila. Reuter. Zunanje ministristvo preučuje možnost, da bi se kapital, investiran na Danskem in Norveškem, zamenjal v primeru izgube z onim, ki ga imata obe državi v USA.

ZADUŠENA KOMUNISTIČNA ZAROTA

RIO DE JANEIRO, 16. apr. DNB. Po udušeni komunistični zaroti je policija aretirala zelokupno vodstvo politične pirsarne. Zaprtih je nad 50 komunistov.

Možnost sovjetske intervencije

RIM, 16. aprila. »Giornale d'Italia« poroča po vesti iz Londona, da računajo v neklih angleških krogih z eventualno intervencijo Sovjetske zveze v primeru, ako bi Nemčiji uspelo obdžati osvojene položaje na Norveškem. Po mnenju teh londonskih krogov je mogoče pričakovati, da se bo ponovil enak sovjetski manever, kakor lani na Poljskem.

PRETRGANE ZVEZE

WASHINGTON, 16. apr. Havas. Poslanik USA v Stockholmu javlja, da so vse železniške zveze med Oslom in Stockholmom ter direktne zveze med Dansko in Švedsko pretrgane.

FRANCOSKA PODMORNICA V BRAZILJI

RIO DE JANEIRO, 16. apr. DNB. Listi javljajo, da se je ob ustju reke Amazonas pojavila neka francoska podmornica. Neke francoske vojne ladje je pa ustavila brazilski parnik.

ODSOTNOST DIPLOMATOV

WASHINGTON, 16. aprila. Zapaženo je bilo, da ob priliki zasedanja Panameriške unije ni bilo predstavnikov Nemčije, Italije, Japonske in sovjetske Rusije.

DANSKI IZVOZ V NEMČIJO

BERLIN, 15. apr. DNB. Veliko število danskih izvoznikov je zaradi prekinitve izvoza v Anglijo ponudilo svoje blago Nemčiji. Poslej bodo izvažali danske proizvode v rajh, tako predvsem slanino, jajca, svinje in druge poljedelske pridelke.

Domači zapiski

„Samostojni demokrati so prišli tedaj, ko je bilo Hrvatoma najteže“

Na velikem manifestacijskem zborovanju KDK v Šidu je za dr. Krujevičem povzel besedo senator SDS Sava Kosanović in med drugim naglasil: »Srbi na Hrvatskem smo že spočetka govorili, da je sloga med nami in Hrvatima najboljša stvar, pa so nas imeli za veleizdajalce. Danes je drugače. Treba je bilo 12 let izkušnji, kalvarije in mučenja, narodnega pribijanja na križ, 12 let ponižanja da je prišlo prepričanje, kako je treba iti po poti, po kateri sta šla Svetozar Pribičević in Stjepan Radić. Ali bi ne bilo pametno, če bi hišo urejevali tedaj, ko je bil na svetu mir, ko smo bili bogatejši, ko smo imeli zunaj še prijatelja, na katerega bi se bili lahko naslonili? Pri nas so vladali diktatorji, ko je pa bilo treba državo rešavati, so poklicali naše prvake iz zaporov. Samostojni demokrati so prišli tedaj, ko je bilo za Hrvate najtežje, ko se je streljalo na Stjepana Radića. Tedaj smo prišli, da rešimo čast srbskega imena. Mi smo ohranili prepričanje, da morejo tudi Srbi iti s Hrvatima. Kmečki duh mora prežeti ves Balkan, ves svet, ker le v tej slogi je rešitev vsem Srbom in Hrvatoma. Narod bo nekega dne pozval tudi one zgoraj, da se zedinijo. V najtežjih časih izkušnje za Jugoslavijo je hrvatski kmečki narod dejal, da je za Jugoslavijo in jo je s tem rešil. Kdaj je bila država močnejša? Danes, ko je dr. Maček na svobodi ali tedaj ko je bil v zaporu? Banovina Hrvatska je naša domovina, Jugoslavija je naša očetnjava. Bodimo složni!«

Mariborska napoved. Spremenljivo oblačno in vetrovno vreme. Temperatura se bo dvignila. Včeraj je bila najvišja toplota 15,7, danes najnižja 0,6, opoldne 16,0.

Naš prvi, zvesti sotrudnik

Dr. Vladimir Travner

nas je za vedno zapustil. Ohranili ga bomo v častnem spominu.

Maribor, 16. aprila 1940.

Uredništvo »Totega lista«.

Novice

Profidraginjska akcija mora preiti v odločno ofenzivo

Saj sicer sploh nima smisla, da se je draginji napovedala vojna

Stvar je res čudna, prečudna. V začetku je bila draginja... ne, v začetku je bila uredba o pobijanju draginje in ž njo profidraginjski odbori. Torej, pred poplavo so že bili tu zaščitni nasipi. In smo bili hvaležni varuhom ljudske blaginje, da so pravočasno poskrbeli, da ne bo nič hudega. Ali se je, žal, le prekmalu pokazalo, da ti nasipi ne držijo: draginjski val je na vseh koncih in krajih predrl skozi in poplavlja deželo, zaliva trge in trgovine, gostilne in magazine, vse, kar je v zvezi z ljudsko prehrano. Ljudstvo pa vpije na pomoč: kje so reševalci, profidraginjski odbori? Le-ti pa se oglašajo: Smo preslabi. Smo samo posvetovalni organi, brez izvršilne oblasti. Smo kakor gasilci brez brizgalne ali kakor vojaki brez puške.

Pa je v Mariboru padel predlog: ženske v profidraginjske odbore, gospodinje! Ženske so vse bolj energične in bojevitke, so kot gospodinje od draginje tudi najbolj prizadete, one bočjo že znale pokazati, kako se taki stvari streže. Pаметen predlog. Saj si mi možki v dvajsetih letih javnega gospodarjenja nismo nabrali nobenih tovorik. Nasprotno: polomija za polomijo. Dežela bogata, ljudstvo pa revno, to je žalostno spričevalo naših gospodarskih sposobnosti. Ženske pa, ni dvoma, da bi se v javnem gospodarstvu rav-

no tako izkazale kot v privatnem. Saj imamo dosti primerov, kaj zmore bistra glava in pridna roka ženske. V Ljubljani, Mariboru, na deželi vido podjetja, ki so pod ženskim vodstvom dosegla naravnost čudovit napredek. Eno ali drugo je že stalo pred polomom, — rešila, dvignila ga je ženska roka. Sem bral neko ameriško statistiko o podjetjih, ki so propadla. Od teh je bilo 90 odstotkov z moškimi gospodarji in samo 10 odstotkov tistih, ki so jih vodile ženske.

Torej možje galilejski v profidraginjskih odborih, ki si belite glave, kako bi opravili postavljeno vam težko nalogo, zahtevajte žensko pomoč! Ze iz taktičnih razlogov je to priporočljivo. Kajti med nami

rečeno: kdo pa največ zabavlja na te in one naslove, ki so po ljudskem mnenju odgovorni za draginjo? Ženske, gospodinje zabavljajo. Torej naj pa še one prevzamejo delež te odgovornosti. In gre navsezadnje tukaj tudi za moralno plat: zakaj pa naj bi bili vsega slabega in hudega vedno samo mi možki krivi?

Vsekakor je treba nekaj narediti, gospoda moja, akcija za pobijanje draginje mora preiti v energično ofenzivo, sicer nima smisla, da se je draginji sploh napovedala vojna. Ali pa se hočemo nasproti njej proglašiti za nevtralne ali pa se celo podati pod njeno zaščito?

ejo.

Razvoj slovenskega čebelarstva

Poleg Kmetijske družbe najstarejša kmetijsko-gospodarska organizacija je Slovensko čebelarstvo društvo, ki je imelo v nedeljo v Ljubljani svoj letni občni zbor ob veliki udeležbi delegatov in zastopnikov raznih gospodarskih ustanov. Poročilni odbora, ki mu predseduje zaslužni čebelar g. Znidarski, je pokazalo plodonosno delovanje društva tudi v minulemu letu, zlasti v gojenju naše čisto-krvne domače čebele. Uspešno delujeta selekcijski postaji v Selcih in Bohinjski

Bisirici ter plemenitna postaja v Kamniški Bistrici. Društvo, ki šteje 171 podružnic s 3600 člani, je priredilo okoli 50 poučnih predavanj in vzdržuje 34 opazovalnih postaj. Ustanovljen je bil tudi poseben sklad za zavarovanje čebelarjev, ki so imeli škodo zaradi kužnega obolenja čebel. Na zborovanju je bila sklenjena ustanovitev čebelarke zadruga za vnovčevanje medu in sprejetih tudi več drugih predlogov za povzdigo našega čebelarstva.

Ptuj

Izboljšajte higijenske razmere v Ptuj

Stanje higijene v Ptuj ni preveč idealno. Stari del mesta z ozkimi ulicami, vlažnimi in mračnimi stanovanji ter tesnimi, nečistimi dvorišči ne odgovarja sodobnim higijenskim zahtevam. Največja zahteva in potreba ptujkega mesta je lastni javni vodovod, kajti stanje pitne vode v redkih javnih in zasebnih studencih ni idealno in ne zadovoljuje. Tudi edino in v opremi zelo zaostalo mestno kopalnico ni v čast mestni upravi. Le zunanji del mesta, ki se razvija ob bregovih Drave v sistemu svetlih in zračnih vil, ki so deloma opremljene s hišnimi vodovodi in kopalnicami, ustreza vsem zdravstvenim predpisom. Večina revnejšega prebivalstva se pa mora stiskati v ozkih in temnih stanovanjih starega dela mesta.

Pred 16 sto leti so Rimljani imeli v svoji Petoviji lastni vodovod, izpeljan s Pohorja. Še sedaj so vidni sledovi na Hajdini. Rimljani so imeli tudi veliko in krasno

urejeno javno kopalnico. Krediti ptujke občine so premajhni, davčna moč ptujskih meščanov je prešibka za sodobnosti in higijenskim zahtevam odgovarjajočo modernizacijo mesta. Zato je neobhodna primerna pomoč od strani odločujočih.

p. Zvišana vpisnina. Združenje trgovcev Ptuj-okolica je zvišala vpisnino za male trgovske obrate od 200 na 500 din, večje od 500 na 1000 din, za trgovine na debelo ter družbe pa od 1000 na 2000 din. Ta predlog je bil tudi na letni skupščini soglasno odobren.

p. Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo bo za Ptuj, Ormož, Soboto in Lendavo v četrtek, 18. aprila.

p. Regulacijska dela, ki so se pričela na Dravi nižje Ptuja, so zdaj v polnem teku in lepo napredujejo. S tem so se pričele deloma izpolnjevati dolgoletne prošnje tamonjskih kmetov, katerim je Drava leto za letom trgala kos za kosom najrodovitnejše zemlje. Mnogi iz vrst najpotrebnejših so našli pri regulacijskem delu zaslужka.

POZOR! Velike in male oglase sprejemamo v naši poslovalnici v Prešernovi ulici 3.

c. Preminuli so: v Zavodni 57-letna delavka Smerca Marija, v javni bolnišnici 14 mesecev stari sin služkinje iz Levca Drago Kos in 29-letni natakar Dolšak Rudolf iz Beograda, rodopis pa iz Rašice pri Velikih Laščah.

c. Z vrtiljaka je padel 16-letni sin raznašalke časopisov Anton Majcen in si zlomil desno nogo v boku.

c. Obteka se je vnela pri ognju na polju 7-letni posestnikovi hčerki Katicici Jerab iz Jurkloštra. Dobila je opekline po spodnjem delu telesa. Oddali so jo v celjsko bolnišnico.

c. Padec iz postelje. 63-letna posestnica Leskovšek Jožeta iz Planine pri Sevnici je ponoči padla iz postelje in si zlomila desno roko v ramenu.

c. Razračunavanje v gostilni. 23-letni sin posestnika Ivan Roter iz Kaple pri St. Juriju ob Taboru in pos. sin Karl Znidar od istotam, sta se sprla v Planincevi gostilni v Kapli. Znidar je Roterja udaril z boksarjem po glavi, da je slednji moral iskati pomoči v bolnišnici.

c. Umrl je v Merkurjevem sanatoriju v Zagrebu 27-letni strojni tehnik in rez. art. podporočnik Franjo Artnak iz Celja.

c. Soferski izpiti za kandidate iz celjskega, gornjegrajskega, konjskega in smarškega sreza bodo v ponedeljek, 29. t. m., ob 8. uri zjutraj na sreskem načelstvu v Celju. Kandidati naj vložijo čimprej prošnje na sreskem načelstvu.

c. Ne preobtežujte vozov! Zadnje čase se dogaja, da izvozniki čez mero nalagajo vozove s premogom in lesom. Ko privozijo od viadukta proti postji, kjer je cesta precej sva in tlak gladek, konji vozila ne morejo speljati. Tako se dan za dnem dogaja, da vprezna živina, posebno konji, ki vrhu tega niso dovolj ostro podkovani za asfalt, padajo. Vse to bi se dalo preprečiti, ako bi bili tovari zmerni. Vprežni živini, ki je po večini tudi slabo krmljena, bi bilo marsikatero trpinčenje prihranjeno.

Celje

PAZITE NA SUMLJIVE ELEMENTE!

V resnih časih, v katerih živimo, je stokrat potrebno, da vsak pošten državljan pazi na razne sumljive elemente. Tudi v našem mestu se taki elementi pojavljajo in se shajajo s še sumljivejšimi domačimi tujerodnimi tipi, ki jih pri nas kar mrgoli. So to ljudje, ki živijo brezskrbno brez vsakega posla in se hvalijo, da imajo dovolj denarja, ki ga razmetavajo po gostilnah. Od kod tem ljudem denar, je vprašanje, ki bi se mu morala posvetiti vsa pažnja. Bodimo vsi previdni na straži in vsak tak sumljiv pojav javimo takoj oblasti.

OPERA V MESTNEM GLEDALIŠČU

V torek, 23. aprila ob 19., gostuje v celjskem mestnem gledališču ljubljanska opera. Uprizorili bodo Dvořakovo opero »Rusalka«. Predstava bo izven abonmaja. Vstopnice se dobe v predprodaji v Slomškovi tiskovni zadrugi v Prešernovi ulici.

USTANOVE VELETRGOVCA ANTONA KOLENCA LETOS NE BODO RAZPISANE

Kuratorij ustanov veletrgovca Antona Kolenca objavlja, da radi tehničnih ovir razpis ustanov za tekoče šolsko leto ni mogoč. Prosilci, ki so že vložili prošnje, se lahko prijavijo zopet jeseni, ko bodo ustanove na novo razpisane. Oni, ki želijo, da se jim vrnejo prošnjam priložene listine, naj to javijo Kuratoriju v roke predsednika dr. Ernesta Kalana, advokata v Celju.

Brezsrčno dejanje

V Zavodnju nad Topolšico je pomagal 60 letni dmnar Jakob Napotnik gnesti slamo pri posestniku Berglezu. Starček je delal vestno toda nekoliko počasneje, kar je silno razburilo domačega sina Rudolfa. Nahrnil je starčka ter ga slednjič udaril s kolom po plečih. Zaradi padca se je starček zgrudil ter padel nekaj metrov v globino. Pri padcu je dobil težke nožranje poškodbe. V skoraj brezupnem stanju so ga pripeljali v slovenjegraško bolnišnico, kjer se zdravniki vestno in požrtvovalno trudijo, da mu ohranijo življenje. Starček si je pri padcu zlomil ključnico in nekaj reber ter močno ranil pljuča. O dogodku obveščeno sodišče pa je uvedlo strogo preiskavo.

VELIKI GOZDNI POŽAR PRI SLOV. BISTRICI

V Cigoncih je v nedeljo dopoldne pričel goreti gozd grofa dr. Ferda Attemsja. Zgorelo je okoli 12 ha 20letnega smrekovega gozda. Ogenj je napravil 300.000 din škode. Gasili so bistriški gasilci, ki so s pomočjo prebivalstva požar v dveh urah pogasili.

SMRTI POD SMREKO

V Zgornjem Razborju nad Slovenjgradcem se je pri podiranju drevia smrtno ponesrečil 36letni gozdni delavec Ivan Podlinšek. Ni se pravočasno umaknil in padajoča smreka je možu zdrobila glavo, da je bil na mestu mrtev.

ZELEZNIŠKA NESREČA PRI CE-ROVCU

Na progi Zagreb - Split se je blizu postaje Cerovac pripetila huda železniška nesreča. Na tovornem vlaku je počila oš na četrtem vagonu. Zato se je šest vagonov prevrnilo v 30 m globok prepad. Vsi vagoni so bili prazni. Ubilo je železničarja Mihaela Gotmarja, ki zapušča štiri otroke, težko pa je ranilo dva zavirača. Progo so pričeli takoj čistiti, vendar je imel potniški vlak 6 ur zamude.

o. V Rušah je umrl g. Glaser Eric, bivši gostilničar in posestnik na Smolniku. Pogreb znanega rodoljuba bo v sredo popoldne ob 17. Lovski tovariši iz bližnjih krajev se obveščajo, da je zbirališče lovcev, ki se udeležijo pogreba mnogoletnega člana SLD v restavraciji ga. Sark, Ruše. Pridite z lovskim krojem! — J.

o. Gozdni požar. V nedeljo okrog popoldneva se je vnel gozd »Zerlišča« nad Storami, last posestnika Ivana Žerjava iz Celja. Gasilci so teren okrog ognja prekopali, radi česar je ogenj v noči sam ugasnil. Gozd je bil precej izsekán, vsled česar škoda ni velika.

n. Skof dr. Dionizij Njaradi umrl. V nedeljo je v Mrzlem polju v Zumberku, kjer je bil na kanonični vizitaciji, umrl grško-katoliški skof dr. Dionizij Njaradi. Njegovo truplo bodo prepeljali v Zagreb, pokopali pa najbrže v katedrali v Križevcih.

redke prilike, da se informira o stanju sodobne slovenske likovne umetnosti.

Razstava ostane odprta samo še ta teden. V nedeljo zvečer bo nepreklicno zaprta.

Za ljubitelje umetnosti, ki si nameravajo nabaviti kak original, je ta prilika posebno ugodna, ker je izbira raznovrstna in obsežna, čeprav je posameznik radi pičlega prostora skromno zastopan.

NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI

Drama:

Torek: Revizor. Premiera.

Sreda: Zupanova Micka. Varh.

Opera:

Torek: Jolanta. Balet Hrestac.

Sreda: Lucia di Lammermoor. Gostovanje Sonje Ivančičeve in Josipa Gostiča.

Ljubljana

JUBILEJNA RAZSTAVA V JAKOPIČEVEM PAVILJONU

Za to veliko razstavo, ki se je udeležuje 67 slovenskih likovnih umetnikov, je med občinstvom ves čas od otvoritve sem živahno zanimanje. Starejši obiskovalci, ki se spominjajo prvih podvigov slovenskih slikarjev in kiparjev z zadoščenjem razmišljajo o razvoju naše likovne umetnosti, ki se vrača po raznih stranpoteh zopet v zdravi realizem. Vsi so si pa edini v tem, da je splošni napredek slovenskega slikarstva zadovoljiv, ter da odpira najlepše perspektive za bodočnost. O kiparjih, ki so skoraj polnoštevilno zastopani, je pa splošna sodba še ugodnejša. Naj bi nihče ne zamudil te

Strokovna izobrazba kmetijske mladine

LEPO USPELA KMETIJSKO-NADALJEVALNA ŠOLA V SV. MARJETI NA DRAVSKEM POLJU

Pred dobrimi 4 meseci je domačin, učitelj g. Jože Kmetec, začel s kmetijsko nadaljevalno šolo v Sv. Marjeti na Dravskem polju. Mnogi so majali z glavami in dvomili o uspehu, a motili so se. Od 48 priglasenih fantov jih je res nekaj opešalo, a nad 40 jih je redno zahajalo k predavanjem. V nedeljo, 31. marca, je bil slovesen zaključek. Prišli so gg. kmetijski referent Zupanc, Guštin in Robič iz Maribora, g. inž. Anton Greif iz Ljubljane za bansko upravo, domači šolski upravitelj g. Edo Kovačič, g. župnik Fr. Polak je zastopal cerkveno oblast, g. Kolman banski svet itd. Po uvodnih

besedah so nastopili nekateri fantje z referati o sadnem drevju, živinoreji, si-losih itd. Vsi so govorili kot stari gospodarji, saj se vse praktično poizkusili, kar so se teoretično naučili. Kot vsak večer so tudi zaključek začeli in končali z narodno slovensko pesmijo.

Nato so se vrstile čestitke, namenjene fantom, pa nič manj tudi g. voditelju Kmetecu.

Obča želja je, da se tečaj drugo leto nadaljuje in bodo učenci vsakomur, ki jim bo to omogočil, ali vsaj k temu pomagal, vedno hvaležni.

Maribor

Ob krsti pravnika, zgodovinarja in humorista

V nedeljo ob 14. uri 15 minut je premilul v mariborski bolnišnici na tuberkulozi sodnik okrožnega sodišča dr. Vladimir Travner, ki je bil vsemu Mariboru poznan kot zgodovinar in humorist.

Rodil se je 8. decembra 1885 v Logatcu sodnemu pristavu, pozneje dvornemu svetniku Martinu, po rodu iz Kamenč v Savinjski dolini in materi Karolini, rojeni Obreza iz znane cerkniške rodbine. Ljudsko šolo je začel obiskovati v Ljubljani l. 1893, in jo je nadaljeval po l. 1895. pri oo. frančiškanih v Novem mestu, kamor je bil oče premeščen za namestnika državnega pravdnika. Radi Sibkega zdravja (pljuča) je obiskoval prve tri razrede gimnazije v Kranju, nato pa se je vrnil k staršem v Ljubljano in obiskoval zadnja dva razreda gimnazije v Novem mestu, kjer je maturiral l. 1906.

Po maturi se je hotel posvetiti studiju zgodovine, česar pa ni storil deloma radi znakov tuberkuloze, ki bi mu gotovo preprečevala srednješolska predavanja, deloma pa radi takratne popolne zasedbe srednješolskih profesorov zgodovine. Tudi ni ustregel očetu želji, da postane duhovnik, temveč se je posvetil na vseučilišču v Gradcu pravu, katerega je dovršil po vseh z odliko opravljenih izpilih in rigorozih l. 1911. Na univerzi je bil član akademškega društva „Triglav“ ter bil v univerzitetnih bojih za slovensko univerzo od buršev ranjen. Med univerzitetnimi studiji je poloval dalje časa po Italiji (Firenca in Rim), kjer si je razširil svojo izobrazbo in znanje jezikov, od katerih je pasivno obvladal vse važnejše jezike Evrope.

Po dovršenih visokošolskih studijah je stopil l. 1911 v sodno prakso v Gradcu, služil nato 1911—1912 v Ljubljani, 1912—1914 zopet v Gradcu, 1914—1918 v Mariboru, 1918—1927 v Ptujju in nato do svoje smrti v Mariboru. V svojem sodniškem poslovanju in v pravniškem življenju sploh je pokojni dr. Travner zastopal filantropško stališče, da mora biti dober sodnik dober človek, ki ljudem pomaga, ter je vezal s pojmom jurista pojem dobrohotnega sodnika, ki ne izreka sodb, temveč je v rousseaujanskem pomenu besede ljudem svetovalec. V prvi dobi svoje sodniške službe je hotel te svoje filantropске nazore tudi formulirati s svojevrsno pravno filozofijo ter je radi tega tudi vedno želel službovati v Gradcu v neposredni bližini strokovnih znanstvenih virov. S svojo namero pa ni uspel in je v tem doživel razočaranje, ki ga je grizlo vse življenje, čuti je o tem le redko govoril. Posledica tega razočaranja in neuspeha njegovega pravnofilozofskega gledanja na delovanje sodnika in na smoter sodnje pa je bilo trajno odklanjanje stališča do prava sploh, kateremu je v njegovi današnji organizaciji odrekal vsak kulturni pomen, razen v kolikor služi utrditvi in varovanju vsakokratnih družabnih sistemov.

To dr. Travnerjevo gledanje na pravo pa je bilo tudi v zvezi z njegovo prirodo. Po svojem značaju je bil vedno vever in vesel, imel je izreden smisel za humor ter je strastno ljubil razigrane in duhovite družbe. Iz konsekvence opozicije do vsega obstoječega in do vsakogar na položaju je ustvarjal duhovite in hudomušne skeče in prigodnice v vezani in nevezani besedi ter na tekočem traku doživljal in tvoril komedije od podrobnih dogodkov tekočega dneva pa vse do velikih svetovno-političnih dogodkov časa. Dokler ni začel z boleznijo usihati vir, ki je napajal njegovo karikiranje vsega sveta do njega samega, je bil dr. Travner s svojo besedo duhovito razvedrilo vsake družbe in široke javnosti, ki ga je kot takega poznala v Ptujju in v Mariboru. Vir dr. Travnerjevega humorja je bil v kritiki konvencionalnosti in vsega obstoječega in ustaljenega, česar tudi osebno kot človek in družabnik ni cenil, niti upošteval. Težnja za svojevrsnostjo, navadno socialno poantirana in izražena s spretno besedno igro pa ni bila samo oblika njegovega humorja in cinizma, temveč tudi izraz podobe, v kateri je dr. Travner gledal ves svet od političnih in kulturnih dogodkov pa vse do vsakodnevnega življenja posameznika.

Težnja po svojevrsnosti in sprostitvi od vsakdanjega, torej od tega, kar je časovno na dnevnem redu, označuje tudi dr. Travnerja kot zgodovinarja. Z zgodovino se je dr. Travner začel zopet baviti, ko je postal sodnik v Ptujju, zlasti pa v Mariboru in dejstvo je, da je dr. Travner začel obračati prvenstveno pozornost zgodovini, ko je vstopil v delovni krog Muzejskega društva in Zgodovinskega društva v Mariboru. V zgodovini je dr. Travner bil njen neutrudljivi popularizator, ki je iskal in opisoval zgodovinska dejanja, s katerimi je bila združena interesantnost ali tudi eksotičnost. Tako je obravnaval mariborske protestante, mariborske žide, mariborska pokonališča, čarovništvo in čarovniške procese v splošnem in na Slovenskem posebej vampirje in vampirske procese, kuga na Slovenskem, inke v Ameriki ter obujal spomine s posebnimi oblačili, s čimer je bil gotovo uspešnejši oblačitelj, nego samo na Slovenskem, temveč tudi daleč naokoli. Manj se je bavil z znanstvenim obravnavanjem in znanstvenim podajanjem posameznih zgodovinskih vsebin, vendar je tudi tu doprinesel svoj obolus s

sicer redkejšimi prispevki v mariborskem Casopisu za zgodovino in narodopisje, kjer je postavil na dnevni red problem pokrajinskih muzejev, sodeloval pri objavah numizmatike v mariborskem muzeju, pri poročila o srednjeveškem denarstvu na Slovenskem ter s knjižnimi poročili. Izreden dr. Travnerjev spomin in redno zgodovinsko čtivo sta postavila dr. Travnerja v pogledu materialnega zgodovinskega znanja kronologije, biografskih podatkov zgodovinskih osebnosti, zgodovinskih anekdot in dogodivščin menda na prvo mesto med našimi zgodovinarji.

Zivljenjsko je bil dr. Travner ambiciozen človek. Udeleževal se je v širino, manj v globino. Bil je odbornik poleg že omenjenega Muzejskega društva in Zgodovinskega društva v Mariboru, Muzejskega društva v Ptujju, Ljudske univerze v Mariboru, mariborskega esperantskega društva, francoskega krožka, sodeloval je z Ognjem in pisal v mariborski večernik, Mariborer Zeitung, Jutro, Slovenca, Delavsko politiko, Toti list, zagrebške Koprive, največ svojih prispevkov pa je objavil v tedniku Življenje in svet, od katerih so nekateri izšli tudi v ponatisu. Predaval je posebno rad v delavskem kulturnem dru-

štvu Svoboda, oziroma Vzemnost, o zgodovinskih vprašanjih, še pogosteje pa je nastopal s humorističnimi večeri, na katere se prijetno spominjajo iz njihove Ljudske univerze zlasti Studenci.

Dr. Vladimir Travner je postal kot satirik in kritik javnega in osebnega življenja današnjega Maribora njegov sestavni del. Kot tak je s svojimi sentencami in domislicami, skupno z nedavno unrim tovaršem v humorju in delovanju E. Kramerjem, postavil temelje za tradicijo vesellega in originalnega Mariborčana. Baš radi originalnosti njegovih pogledov na svet, na javno delo, vlogo prava in zgodovine mu ni bilo dano, da bi dosegel to, za čemer je stremel, da postane reformator sodobnega prava. Razočaran in zagrenjen nad tem je to svojo bol skrival do svoje bolezni ter jo šele na smrtni postelji ustmeno in pismeno razkril. Ostal pa bo zato vsemu Mariboru v trajnem spominu kot mož izredne nadarjenosti, zdravega humorja in vsestranske delavnosti, v kateri stoji na prvem mestu zgodovina. Kot tak je s svojim javnim in družabnim življenjem sodeloval pri temeljih mariborske tradicije, katerega ga ne bo mogla pozabiti nikdar. Styriacus.

Otvoritev Kobanskega tedna

Nihče ni pričakoval tako častne udeležbe pri otvoritvi Kobanskega tedna. V mali dvorani Sokolskega doma so se zbrali številni zastopniki javnega življenja in prisostvovali otvoritvi lepe Šušmeljeve razstave olj, linorezov, akvarelov in risb. Zlasti so bile lepo zastopane tukajšnje narodno obrambne in kulturne organizacije, ki se zavedajo važnosti Kobanskega. Prav je, da se podpre mladina, ki je kljub težkim časom pripravila niz prireditev v okviru Kobanskega tedna, ki bo opozoril in seznanil javnost z zapuščenim Kobanskim. Pokroviteljstvo prireditve je prevzela naša CMD, katere predsednik g. Tomažič je si-

noči imel otvoritveni govor. Poudarjal je idealno stremenje naše mladine, ki je pričela propagando za Kobansko. Akademski slikar Lojze Šušmelj je s svojimi deli prikazal verno sliko Kobanskega in njegovega življenja. Nekaj lepih besed na račun mladih Kobancev je spregovoril tudi g. Ivan Robnik, ki bo imel drevi predavanje o Kobanskem. Nato je slikar Šušmelj navzočim tolmačil svojega dela.

Kobanski teden je otvorjen. Sodeč po številu udeležencev prvega večera bo prireditev v polni meri uspeša, kar tudi zasluzi, saj gre za našo zapuščeno mejo vrh Kobanskega.

Ljubezenska tragedija v Melju pred sodniki

BIVŠI OROŽNIK ADAM TOMIČ JE OBTOŽEN UMORA SVOJE ZAROČENKE MARIJE FRANKOVE

Mariborčanom je še v spominu pretresljiv dogodek, ki se je pripetil 25. januarja zjutraj v Hutterjevi tovarni. Takrat je bivši orožnik Adam Tomič iz Cirkovca pri Pragerskem ustrelil svojo 17letno izvoljenko Marijo Frankovo iz Loške ulice 3. Dekle je na mestu izknavelo. Zaradi tega zločina je moral danes Tomič pred veliki kazenski senat. Za razpravo je bilo v Mariboru veliko zanimanje in mnogi so hoteli prisostvovati zadnjemu dejanju te ljubezenske žaloigre.

Kakor opisuje obsirna obtožnica, je bil Tomič več let orožnik v Cirkovcih pri Pragerskem. Tam se je zaljubil v siroto brez staršev Marijo Frankovo, ki ji je bilo takrat šele 14 let, bila pa je zelo močno razvita. Živela je kot rejnika pri posestniku Jerneju Lahu. Ko je končala ljudsko šolo, je odšla Marija v Maribor, kjer je dobila delo v Hutterjevi tovarni. Ker je bila pridna, je v službi dobro napredovala in postala tkalka. Ljubezensko razmerje med Tomičem in Frankovo se je tudi v Mariboru nadaljevalo. Tomič je prihajal k dekletu na obisk v Loško ulico 3. Ker je dekletu proti koncu preteklega leta zanosilo, sta se predstavljal kot zaročena. Da je Marija zanosila, si nista jemala preveč k srcu, ker sta se nameravala v kratkem poročiti.

Okoli Novega leta se je ljubezen med obema nenadoma ohladila. Zlasti je bilo to vidno pri Frankovi, ki se je pričela Tomiču odtujevati. Nasprotno pa je bil Tomič prej kot slej enako zaljubljen v mlado Frankovo. Bil je nanjo zelo ljubosumen ter jo je zalezoval na vsakem koraku. Marija pa si je zaželela prostosti. Zato sta se večkrat sprla, ljub temu pa sta se vselej pomirila. Marija je postajala vedno hladnejša. Ko je Tomič spoznal njeno namero, ji je pričel groziti in je postal proti njej surov. Vse to pa je imelo nasproten učinek. Marija Frankova je Tomiča zasovražila. Bila je z njim dobra samo na videz, ker je vedela, da bi bil Tomič zmožen svoje grožnje izvršiti.

Frankova se je odločila, da s Tomičem za vselej prekine vsako razmerje. Zato si je dala brez Tomičeve vednosti odpraviti rutenki pod. Nato mu je napisala pismo ter mu povedala, da ne mara o njem ničesar več slišati. To pismo je Tomič dobil 14. jan. in ga je zelo razburilo. Naslednjo nedeljo se je spjel v Maribor k dekletu in se z njim na videz pobotal. Prijateljstvo pa je bilo le navidezno, ker se je Frankova hla, da bo Tomič svoje grožnje izvršil. Resnico si mu je upala povedati le v pismih. Takoj po Tomičevem odhodu je Marija spet napisala pismo in mu ponovno sporočila, da hoče imeti pred njim za vselej mir. To usodno pismo je dobil zaljubljenec 23. januarja.

Silno razburjen je prošil Tomič svojega komandirja za dopust, češ da se bo odpeljal v Maribor. Dopusta pa ni dobil. Kljub temu pa je Tomič vztrajal na svojem načrtu in se

brez predstojnikovega dovoljenja odpeljal v Maribor, kamor je prišel okoli 23. ure. Takoj se je napotil v stanovanje Frankove, ki je že spala. Kaj se je med njima odigralo ni znano. Marija je vsa prestrašena in v spalni srcaji pribežala iz svoje sobe in dejala svoji gospodinjini, da jo hoče Tomič ustreliti. Krambergerjeva je dekletu skrlila pri sosednji stranki, kjer je v strahu prebila noč. Tomič je divjal po stanovanju in iskal Marijo. Tudi pri sosedovih je zvonil, pa mu niso odprli, ker so vedeli, da grozi dekletu nevarnost.

Drugo jutro je Frankova že zelo zgodaj vstala, ker je morala na delo v tovarno. Izposodila si je od prijateljice obleko ter z njo pobegnila pred Tomičem že zgodaj iz hiše. Kmalu se je zbudil tudi Tomič in spoznal, da je Marija že odšla v tovarno. Takoj je odhitel za njo. Pri vstopu v tovarno ga je vratar ustavil. Temu je natvezil, da ima južino za svoje dekletu ter odšel skozi vrata. Delo se v tovarni še ni pričelo. Spraševal je delavke, kje dela Frankova. Prišel je do tkalnice.

Tomič je naletel na Frankovo na hodniku pred strojno dvorano. Nagovoril jo je in Frankova mu je mirno odgovarjala. Ko je Marija odšla k svojem stroju, so delavke videle, da je orožnik segel v žep. V naslednjem trenutku je že odjeknil strel in Frankova se je smrtno zadeta v srce zgrudila. Tomič se je mirno obrnil in hotel oditi. Spremljali so ga delavci in vratar in ga pred vhom izročili stražniku. Tomič se je dal mirno prijeti. Stražniku je izročil službeni pas in orožje.

Obtoženi Tomič se zagovarja, da je izvršil zločin v nepremišljenosti in v veliki razburjenosti. Pravi, da se je hotel po dejanju tudi sam ustreliti pa mu je orožje odpovedalo. Obtožnica pravi, da Tomičev obnašanje pred izvršitvijo zločina dokazuje, da je ustrelil Frankovo popolnoma namerno in da se je že dalje časa pečal s tem načrtom. Priče v tovarni zanikajo, da bi se bil hotel Tomič po dejanju ustreliti.

Razpravo je vodil sam predsednik okrožnega sodišča g. Hudnik. Prisodniki so sodniki dr. Turato, dr. Čemer, Kolšek in Rebulja. Obtožnica zastopa državni tožilec g. Sever. Obtožena pa zagovarja dr. Boštjančič. Za razpravo je bilo veliko zanimanje in je bila razpravna dvorana nabito polna.

Razprava ob času poročanja še traja.

m. Upokožen je na pošti Maribor II. Hubert Pokojčan.

m. Podpornemu društvu klasične gimnazije je daroval g. prof. A. D. 100 din namesto vencia na grob pokojne gospe Amalije Vertnikove.

m. Orkestralni odsek Glasbene Matice (na vajo v četrtak, 18. t. m. Radi koncerta pevškega odszka odpade v sredo vajo Udeležba strogo obvezna.

KONCERTNI VEČER G. LUKMANA.

V programu nocojšnjega koncertno recitacijskega večera g. Lukmana v dvorani Ljudske univerze je nastopila sprememba. Ker je g. Milan Skrbinšek zaradi obolelo-

sti članov Narodnega gledališča v Ljubljani nujno zadržan, bo namesto njega recitirala ga. Košuta. Sicer pa bo večer potekel, kakor je bilo najavljeno. Ker je ga. Košuta znana recitatorica, ki je nastopala z uspehom tudi v ljubljanskem radiu, bo spored vsakogar zadovoljil. Zlasti bo ugajalo petje opernega pevca g. Lukmana, ki je žel uspehe doma in v tujini.

* Perilo, nogavice ugodno pri M. BREČKU, Maribor, Aleksandrova cesta 23.

m. Poštni upokoženci, ki uživajo posebno ali rodbinsko pokojnino in ki reflektirajo na dodelitev spremnic z znižano takso, naj se do 20. t. m. javijo v predstojništvu pošte Maribor I. ter naj predložijo na vpogled upokožitveni dekret.

KOZMETICNI SALON „LADY“

naznanja otvoritev novih prostorov v sredo, 17. aprila, v STOLNI ULICI 1, II. nadstropje (nad trgovino Majer). Znižane cene.

m. Robert Soetens, violinski virtuoz, ki je pred štirimi leti prvič igral v Mariboru z izrednim uspehom, bo priredil v petek, 19. t. m., ob 20. uri v dvorani Ljudske univerze violinski koncert, ki bo obsegal skladbe Veračinija, Bacha, Beethovna, Škerjanca, Slavenskega, Debussyja, Delannoyja in Ravela. Na glasovirju ga bo spremljala gospa Suzanne Roche. Odbor francoskega krožka v Mariboru opozarja člane društva in vse ljubitelje glasbe na ta edinstveni muzikalni dogodek. Vstopnice po 25, 20, 15, 10 in 5 dinarjev se dobe v predprodaji pri „Putniku“ in pri večerni blagajni.

* Putnikov izlet v Grčijo od 24. do 30. aprila, kolektivni potni list, 50 odst. popust na naših železnicah. Prijave v vseh biletarnicah Putnika.

* Binkoštni izlet v Benetke in Dalmacijo z največjim parnikom Jadranske plovitve S/S Prestolonaslednikom Petrom v času od 11. do 19. maja. Kolektivni potni list. Podrobne informacije in prospekti v vseh biletarnicah „PUTNIKA“.

m. Nočna lekarniška služba od 13. do vključno 19. t. m.: Mestna lekarna pri »Orlu«, Glavni trg 12, tel. 25-85; lekarna pri sv. Roku, vogal Aleksandrove in Meljske ceste, tel. 25-32.

Kino

* Grajski kino. Danes veliki Warner Bros-film „Gospa Judita“. Prekrasna vsebina. Betty Davis.

* Esplanade kino. „Juarez“, monumentalni film največjega formata po resničnih dogodkih tragedije Maksimilijana Habsburškega z Paulom Munijem. Najboljše remek delo vseh časov.

* Kino Union. Do srede „Pustolovščina Tima Taylora“ I. del. Eksotičen vefilm napete vsebine in sijajne inscenacije v dveh gradiozih epohah.

Mariborsko gledališče

Torek, 16. aprila, ob 20.: „Trideset sekund ljubezni“. Red C.

Radio

Sreda, 17. aprila

Ljubljana: 7 poročila, 12 citre in harmonike, 12.30 poročila, 13.02 pisan orkestralni koncert, 14 poročila, 18 mladinska ura, 18.40 kazen kot vzgojno sredstvo, 19 poročila, 20 prenos iz opere. — Beograd: 12.35 koncert RO, 18.05 zabavni koncert, 19.40 havajske kitare, 20 prenos iz opere. — Sofija: 18 lahka glasba, 19 koncert, 20 Verdijeva opera „Rigoletto“. — Praga: 20.10 pester večer, 21 simf. koncert, 22.30 lahka glasba. — London: 30.35 orkester Henry Halla, 22 plesna glasba, 22.40 klavirski koncert. — Radio-Paris: 21.45 koncert sodobne glasbe, 23.45 komorna glasba. — Milano: 20.45 Berlozijeva opera „Prokletstvo Fausta“. — Firenze: 19 pesnice s plošč, 19.30 harmonike, 20.30 zvoki iz filmov, 21 plesna glasba. — Budimpešta: 19.30 Flotova opera „Marta“. — Dunaj: 19.45 Donizetijeva opera „Don Pasquale“. — Stuttgart: 19.45 lahka glasba, 22 simf. koncert. — Bratislava: 19.30 lahka glasba, 21 komorna glasba, 22.45 plesna glasba.

Zanimivosti

Največje in najdražje letališče imajo v Ameriki

Ogromna dela, ki so bila potrebna za aerodrom, zmorejo pač le bogate USA

Nedavno je bilo izročeno prometu do- slej največje in najdražje letališče na sve- tu — La Guardia Field v New Yorku — ki nosi ime po sedanjem newyorškem žu- panu La Guardiji. V New Yorku in oko- lici je več letališč, vendar so Američani občutili potrebo še po novem, osrednjem letališču, ki bo združevalo kopno in mor- sko letalstvo. Od tu se bo namreč razvijal ves letalski promet med Evropo in Zedi- njenimi državami, med posameznimi deli Zedinjenih držav in dalje na sever v Ka- nado in na jug čez Florido v Južno Ame- riko.

Osební letalski promet New Yorka je zelo velik. Že leta 1938. je prispelo v to največje mesto na svetu več ljudi z letali, kakor z ladjami. Od tedaj se je promet še znatno povečal, zlasti odkar obratu- jejo redno letala tudi čez Atlantski ocean med Evropo in Ameriko. Vsa letala na tej progi se dvigajo in spuščajo že na novem letališču La Guardia Fieldu, ki je ureje- no enako za letala s pristankom na kop- nem, kakor na vodi. Potniki iz Evrope morejo tam v nekaj minutah opraviti vse carinske in kontrolne formalnosti in pre-

sesti v druga letala, ki jih prenesejo v Chi- cago, Miami, San Francisco ali kamor koli. In pri tem jim ni niti treba izpod strehe velikih dvoran.

Novo letališče, ki je stalo nad 40 mili- jonov dolarjev, je gradila družba Works Progress Administration dve leti. Vendar letališče še ni popolnoma dograjeno, ker so za bližnjo bodočnost projektirani še novi hangarji in novo, skupno upravno poslopje za vse ameriško letalstvo. Sedaj že stojita dve upravni poslopji, eno za vodna in eno za kopna letala. Za kopna letala je na razpolago šest ogromnih han- garjev, za vodna eden. V bodočnosti bodo dogradili k tem še tri za kopna in enega za vodna letala.

Novo letališče ni nastalo samo s pove- čanjem prejšnjega letališča na obrežju Long Island-Sunda, ampak v glavnem s pridobitvijo nove kopnine, vzelo morskemu zalivu, ki je tu precej širok. Letališče ob- sega 226 hektarjev, od tega pa je takega sveta, ki je nastal z zasutjem morja, kar 144 hektarjev. Nasproti letališču leži sre- di zaliva Rikers Island, newyorško odla- gališče smeti, pepela in grušča. Na tem otoku so se nabrali tekom desetletij griči,

visoki do 30 metrov. Sedaj je površina visoka komaj 2 do 3 metre nad gladino, kajti ves ostali material so porabili za to, da so zasuli z njim morje pri letališču in napravili na površini prostor za stavbe, hangarje, odlet in prilet. Z Rikers Islan- da so pripeljali tja okoli 13 in četrti mili- jona kubičnih metrov materiala za zasi- panje.

Za transport teh ogromnih količin za- sipalnega materiala so zgradili od Rikers Islanda do obale dva mosta, široka po 7 in pol metra, poleg tega pa še žične že- leznice. Po dovršenem delu so vse to zopet podrlí in odstranili. Delovalo je noč in dan 40 parnih zajemalk in 400 tovornih voz. Sprva je bilo pri tem delu zaposlenih 5000 delavcev, pozneje pa celo 23.000. Prista- nišče za vodna letala so poglobili za sko- raj 5 metrov. Za utrditev terena in te- meljev za stavbe so v nasipino zabili 9012 betonskih stebrov, katerih skupna dolžina znaša 217 km. Dosedanje zgradbe pokri- vajo površino 86.500 kvadratnih metrov. Za nje so porabili 78.000 kubičnih metrov betona, 13 milijonov opek, 1000 vagonov cementa in 23.500 ton železa.

poslednjič hotel posloviti od Hansa, se je ta zbudil in odprl oči. Navidezni mrlič je vstal od mrtvih. Od taktat je živel še 50 let ter je torej doživel zlati jubilej svoje smrti. Ta dogodek so na posebno slovesen način obhajali.

Velik požar v Panami je uničil sedem stanovanjskih blokov v Koloni, drugem največjem mestu Paname.

Pomladne muhe so po lepem, toplém vremenu vrgle v severno Italijo pri No- varri sneg. Mraz je vladal dva dni nad Padovo dolino.

11 norveških in danskih parnikov so zadržali Angleži v Hongkongu na jugu Kitajske.

660 milijonov dolarjev zlata je poslala Švedska še pred sovjetsko-finsko vojno v USA.

60letno dete...

V neki grofiji blizu Londona so pred dnevi razpravljali o alimentih zapuščenega deteta. Ko se je tožilec pojavil pred sodiščem, ga je sodnik presenečen vpra- šal:

— Kdo pa ste vi?
— Zapuščeno dete, gospod sodnik. Oče mi ne izplačuje denarja, za katerega imam pravico oč rojstva.
— Kolike ste pa stari?
— Šestdeset let!
— Pa vaš oče? Koliko mu je let?
— Samo 103...
— Ali je mate še živa?
— Seveda, stara je šele 76 let...
— Imate kaj bratov in sester?
— Pet nas je. Oče, ki je bil pivovarnar, je vsakemu izmed nas določil dva funta na teden. Zdaj se je umaknil v pokoj, pa nas noče več podpirati.
Sodnik je določil, da ima oče plačati zapuščenemu »detetu« štiri šilinge na — mesec...

Francozi so vzorno varčni ljudje

Morda ni naroda, ki bi stalno in tako skrbno varčeval, kakor francoski. Varče- vanje je Francozu že v krvi, kar pa še ne pomeni, da je skop, ker si privoščí za življenje vse, kar je treba.

Samo lani so zbrale ljudske hranilnice pri drobnih vlagateljih 7.742.000.000 fran- kov. Letne vloge znašajo samo pri teh hranilnicah 10 milijard frankov. Število vložnih knjižic dosega 10 milijonov. Vsak tretji, odnosno četrti Francoz je tedaj varčevalec. Niti ena hiša ni brez hranilne knjižice.

Bogati francoski narod pa vlaga velike vsote tudi v državne papirje, razne akcije in obligacije. Kljub vsej škodi med sve- tovnó vojno so imeli Francozi 1928 pri- hranjenih in vložnih v papirjih 748 mili- jard frankov. Po drugi oceni razpolaga

danes ponosna Francija z 1.400.000 mili- jardami raznih verčnosti. Vse to je plod zavednosti demokratičnega francoskega naroda.

ZLATI JUBILEJ LASTNE SMRTI

Nemec Hans Lübeck, ki je star sedaj 74 let, je slavil v Hartagu te dni nena- vaden jubilej: 50 letnico svoje smrti. Kot 24 letni mladenič je Lübeck nevarno zbolel. Zdravniki so lepega dne ugotovili njegovo smrt. Njegovi sorodniki so se pripravljali na pogreb. Ko se je oče še

Živ petelin med pozabljenimi rečmi

Tudi Ameriko je zajela »vojna živceva«. Vsaj tako bi lahko sodili po statistiki po- zabljenih predmetov, ki jih je objavilo vodstvo clevelandске cestne železnice. V dneh pred božičem so tam ljudje pozabili 1736 paketov, med katerimi se je znašel celo živ petelin. Najbolj čudno pa je, če

skoro vsak drugi dan nekdo pozabi umet- ne zobe. Poleg tega je med pozabljenimi predmeti kokešje zrnje, brivsko oročje, veliko naočnikov, cigare, rokavice, pokri- vala, steklenice žganja, pa vina. Našel se je celo en sezut čevelj, kako je šel mož z enim samim dalje, je uganka.

Žalostna usoda bivše saške kraljice

Kdo bi se še danes spominjal usode nesrečne nekdanje princese Luize Toskan ske, soproge zadnjega saškega kralja Friderika Avgusta III., ki se je v zakonu čutila tako nesrečno, da je v neki noči 1903 zapustila moža in dvor. Ko je bil kmalu nato zakon ločen, se je poročila v Firenzi s slovitim sklačateljem Tosel- lijem in živela z njim vse do njegove smrti. Po izgubi moža se je preselila v

Bruselj, kjer je živela od pomoči svoje bogate družine. Ko so pa ti viti usahnili, se je nekdanja kraljica preživljala s pou- kom italijanščine in prodajanjem slovitih bruseljskih čipk. Danes živi nesrečna da- ma povsem pozabljena v nekem bruselj- skem predmestju v največji bedi ter pro- daja drugo za drugo svoje zadnje drago- cenosti, ča si lahko kupi kruha.

»Maginotovo črto« v Ameriki so odk- rili v planini Osarki v Nebraski. Več sto let staro zidovje so izkopali na dol- žini 120 m. Zid je 3 m visok in poldrug meter debel ter obstaja iz 4 do 5 ton težkih kamnitih blokov. Kdo in kako so ljudje postavili to težko kamenje v do- linsko pregrado, je še uganka.

Ne smejo nositi hlače angleške artistke na fronti. To pa zato, da bi jih francoski kmetje ne smatrali za špijonke.

S starostjo izgublajo ljudje okus, je ugotovil ameriški človekoslovec Doods. Pri 18letnem mladeniču je ugotovil 328 živčnih refleksov na okus, pri 74letnem starčku le še 100.

Zdravniške avtobuse za oddaljene va- si so vpeljali v Nemčiji. Vozila prihajajo v hribe, kjer dobe ljudje po pregledu po- trebna zdravila, posebno še nadzorstven- ne nasvete za deco.

— »Otroci so vam pa res podobni, gospod Plcigas.

FLORENCE RIDDELL

LJUBEZEN NA EKVATORJU

ROMAN

48

Na svoja gospodarsko šibka ra- menja je vzel vse tri, jim dajal jesti, jih oblačil ter imel rad. Vivian ni bila njego- va žena, kajti Bob Laughlin, vesel, da se je rešil družinskega bremena, se ni po- brigal za ločitev zakona. Vivian Laughli- nova in Bruce Tempie — nič ni ne po- menilo, če bi kdo vedel za njuno usodo. Toda Kenija, včasih neizmerno kruta, pa spet ljubeznivo radodarna, ju je sprejela v svoje naročje ter ju imela rada... »Ži- veti z možem, ki ni tvoj zakonski mož, to še ni največji greh,« tak je naradni za- kon Kenije, »poglavitno je, da si pošten in se spodobno obnašaš!«

Glenison ju je opazovala. Z očmi jima je sledila na konec plesišča. Rada se ima- ta, saj je bilo videti iz objema, v kakršnem sta plesala, iz njunih oči, iz govora in na- smeha. Ljubezeni kot tale... mar ni to nad vsemi zakoni sveta? Da, tako je, si je dejala Glen. Moj Bog, kolika razlika od one nekdanje Glene, ki je v Angliji kuhala svojčas kompote in cvrta zrezke!

Filip se je vrnil k njej.

»Pojdi, Glen, zaplešiva!« Vzel jo je pod roko ter odpeljal na plesišče. Igrali so prelep angleški valček.

»Kaj ti le je?« Zaskrbljen jo je prestre- gel, ker bi sicer padla. »Ali ti ni dobro?« »Ne-ne-le plešiva naprej. Dobro mi je!« S težavo je izrekla te besede. Prisilila je noge k pokorščini in plesala je gladko po melodiji, da sama ni vedela kako. »Nič, samo spotaknila sem se.«

Plesala sta naprej. Filip je bil prehudo razigran, da bi bil kaj opazil. Težko je vlekla noge za seboj; stisnjene ustnice so malone izgubile vso barvo. Nepremično je zrla v skupino pravkar prišlih gostov, ki so s konca plesišča opazovala posamezne pare.

Filip, ki vsega tega ni opazil, je za- plesal tik ob družbi novih gostov.

»Strašno vroče je,« je Glen težko vzdih- nila, »prenehajva. Pojdiva se nekoliko osvežiti na zraki!«

Filip ni mogel takoj prenehati s plesom. Bila sta pravkar v najhujši gneči. Filip jo je stisnil k sebi ter vodil na prostejše mesto — naravnost k novi družbi. Zadr- ževala ga je z roko.

»Kaj počneš? Saj vidiš, da hitim, kar morem!« se je nekoliko vznejevoljil.

Znenada ga je poklical vesel in smejoč glas. »Halo! File!« je čul, »pojdite sem

in pokažite se!«

Prepozno je bilo!

Ustavil se je. Glenison je čutila, kako je rahlo popustil njegov objem, toda ni se mu upala pogledati v oči. Ledena gro- za jo je spreletavala. Brez volje je šla poleg njega, podzavestno je prožila roko Aniti Rolancejevi, ki se je pravkar vrnila iz Anglije, kjer je preživela vesele počit- nice. Sicer se za Anito sploh ni zmenila, zanj je bila važna le žena, ki je stala poleg Anite, žena z velikimi modrimi očmi, vitke postave v beli obleki in s plavimi kodrastimi lasmi.

Eliza! Eliza, ki bi morala biti tačas v Argentini — na drugem koncu sveta! Zdaj pa je tukaj!

Pravkar je podajala Filipu roko z rdeče lakiranimi nohti, govorila je z njim s svo- jim visokim glasom.

Eliza je bila videti zelo mirna, zdelo se je, da se prav dobro zabava. Morda se je razveselila tega nepričakanega sreča- nja. Filip je stal pred njo ves zardel v obraz in odprtih ust.

»Mislim sem, da ste odpotovala,« je končno dejal v zadregi.

Glenison je podala vsem, ki jih je po- znala, roko. Potem so ji predstavili dva tuja moža. Mehanično ju je pozdravila. Svoj glas je čula kot iz daljave, ne da bi razumela smisla svojih besed. Videla je, kako se je Filip nekoliko oddaljil ter je

(Dalje.)

GRAJSKI KINO

Telefon 22-19

Od torika 16. do vključno petka 19. aprila Bette Davis, Dark Victory, George Brent v velikem »Warner Brossovem« filmu

Gospa Judita

Veliki film v stilu nesmrtnih del »Dama s kamelijami« in »Gospa s sončnikom«.

Od sobote 20. do vključno srede 24. aprila najnovejši in največji »Warner Brossov« film. Velefilm v tehnikoloru — v naravnih barvah.

In nastalo je novo cesarstvo

(Robin Hood 19. stoletja). V glavnih vlogah: Errol Flynn, Olivija Havilland in Ann Sheridan. — Errol Flynn kot strašen maščevalec svojega naroda, ki brani tlačene in ponižane. Epopeja svobode in junaštva.

Razno

SEMENSKI OVES

Jari ječmen, beli krompir za seme, detelina in travna semena. Skrovinna sredstva, umetna gnojila in apneni prah je dobiti pri Kmetijski družbi, Meljska c. 12, telefon 20-83.

BRITJE 2 din STRIZENJE 3 din

najceneje v brivnici »Rapid« (Koštomaj), sedaj Meljska 1, 1901-1

GOSPODINJE!

Želite zdrav, okusen, lahko prebavljiv kruh, potem poskusite Rakušev rumeni kruh. Koroška c. 24, 2129-1

Posesi

STAVBENE PARCELE

krasno prodam tudi na obroke, podaljšana Maistrova ul., Tezno, Jauk, Limbuš 14, 2359-2

LEPO POSESTVO

blizu mesta, 165.000. — Lepa vila, 160—360.000 se prodaja. Rapid, Gosposka 28, 2374-2

Kdo prodaja
OBCINSKO HIŠO
ali drugo manjšo hišo. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Takoje«. 2363-2

Prodaj

SOBO IN KUHINJO
oddam. Koroška cesta 84, 2364-5

MOTORNO KOLO

Triumpf 350 cmc. novo, prodaja pod tovarniško ceno skladiščnik, Meljska 29, 2303-4

OTROŠKI VOZIČEK

globok, se prodaja. Pobrežje, Cankarjeva 12, 2369-4

MOTORNO KOLO

200 cmc. v najboljšem stanju se ugodno prodaja. Vzajem v račun tudi dobro ohranjeno moško kolo. Feliks Kušar, Stolna ul. 1, 2368-4

Radi takojšnje selitve prodam več skoraj novih

PREDPASNIKOV

za trgovino. Naslov pove knjigarna, Aleksandrova cesta 13, 2372-4

Spomnite se CMD!

Stanovanje

Oddam dve majhni **SOBI IN KUHINJO** za 3 osebe. Pobreška c. 21, blizu cerkve. 2371-5

SOBA IN KUHINJA se odda. Pobreška cesta 38, 2365-5

V bližini parka se oddata dve **LEPI STANOVANJI** 780 oz. 1100 din. Vprašati: Rapid, Gosposka 28, 2376-5

Sobo odda

Strogo separirano **SONČNO SOBO** oddam 1—2 osebama. Livada št. 5, 2248-7

GOSPODA

sprejem na hrano in stanovanje. Gubčeva ul. 5, Melje, 2361-7

SOBO IN KUHINJO

oddam. Radvanjska 6, Studenci, 2366-7

OPREMLJENA SOBA

lepa, čista in sončna, se odda v centru. Naslov v ogl. odd. lista, 2375-7

Čitajte, »Večernik«

Sobo išče

LEPO MEBLIRANO SOBO sončno, s souporabo kopalnice, iščem za 1. maj blizu parka. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 2370-8

Sluzbo sobi

POSTREZNICA srednjih let, pridna in točna, se sprejme celodnevno s hrano in dobro plačo. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 2349-9

ŠIVILJSKO POMOČNICO sprejemem takoj. Modni salon Jožica Flerin, Gregorčičeva ul. 3-1, 2367-9

SLUŽKINJA

z vse, katera zna tudi kuhati, se sprejme za takoj ali s 1. majem. Naslov v ogl. odd. lista, 2356-9

Sluzbo išče

KUHARICA

išče službo v Mariboru za vsa hišna dela. Ponudbe pod »Kuharica« na ogl. odd. »Večernika«. 2360-10

Dopisi

»JANA«
Dvignite pismo. 2373-12

Zgubljeno

PES

sive barve se je zatekel v Trstenjakovo ul. 5, pri Flak, 2362-11

Kam, kie?

DAMSKA KAPELA
Vas dnevno zabava v restavraciji »Ljutomer«, Štibler, 2355-17

Lepa namizna jabolka

ter prvovrstna buteljčna in namizna vina nudi po zmernih cenah

Banov. vinarska in sadjarska šola v Mariboru

Oglašujte!

Vsem sorodnikom, znancom in prijateljem sporočamo v globoki žalosti pretužno vest, da nas je za vedno zapustil nad vse ljubljeni mož, brat, svak, stric, gospod

Fric Glaser

gostilničar

v 62. letu starosti.

Pogreb blagopokojnega bo v sredo, dne 17. aprila 1940, ob 17. uri iz hiše žalosti na farno pokopališče v Rušah.

Ruše, Maribor, Gor. Radgona, 15. aprila 1940.

Zalujoča žena Klotilda in ostalo sorodstvo.

Umrl je, star 77 let, gospod

Herman Postl

hišni posestnik, bivši gostilničar. častni član občine Limbuš, gasilske čete Bistrica in gostilničarske zadruga.

Blagopokojnega in nadvse priljubljenega bomo pokopali v sredo, dne 17. aprila, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Aleksandrova cesta, Studenci, na farnem pokopališču Studenci.

Maša zadušnica bo v farni cerkvi sv. Jožefa v Studencih v četrtek, 18. aprila, ob 7. uri zjutraj.

Studenci, 16. aprila 1940.

Žalujejoče sorodstvo

Združenje gostilniških podjetij za mariborsko okolico na Pobrežju naznanja, da je preminul gospod

Herman Postl

častni član združenja, bivši dolgoletni podpredsednik, član uprave biv. zveze gostiln. združenj v Mariboru, itd.

Zasluznega pokojnika bomo ohranili v trajnem spominu!

Pobrežje, dne 15. aprila 1940.

Uprava